

SOC 706 Úkol 8: Proved'te hodnocení jednoho výzkumného návrhu vašich kolegů ze studijní skupiny.

Komentář provedl tým: Tobolová, Podhrázká, Novosadová

Masarykova univerzita v Brně – Fakulta sociálních studií – obor Sociologie

SOC706 Metodologie sociálních věd – Pavel Osoha, Pavlína Kubešová, Věra Čermáková

Konečná podoba výzkumného návrhu

chybí úvodní stránka, kontakty na členy týmu (e-mail), jinak po formální stránce v pořádku

Téma (předmět výzkumu)

Problém šikany na základních školách **OK**

Výzkumná otázka

Jak se liší míra výskytu šikany na církevních a státních základních školách? **OK**

Obhajoba tématu

Na začátek je nutné říci, že tento problém je v dnešní době skutečně aktuální. Podle různých průzkumů se s nějakou formou šikany setká až 30% dětí a každé druhé volání na linku bezpečí se týká tohoto problému. Tyto zážitky děti poznamenávají, ať už méně nebo více, a protože děti budou v budoucnu tvořit další generaci dospělých a udávat chod celé společnosti, nestojí tento patologický úkaz jen za pozornost pedagogů a psychologů, ale i sociologů. Existuje mnoho otázek, týkajících se šikany na školách, ale zaměříme se pouze na otázku výše jmenovanou. Jejím cílem je zjistit, jak výrazně ovlivňuje křesťanské prostředí na církevních školách chování dětí v kolektivu, vztahy mezi nimi a výskyt šikany. S touto otázkou souvisí mnoho dalších podotázek, jako například zda se liší povědomí o šikaně a postoj k ní mezi učiteli církevních a státních základních škol. Celkově jde o získání informací, které by mohly do budoucna pomoci lépe řešit otázku šikany na školách. **Pěkné uvedení do problematiky.**

Účel připravovaného výzkumu

Účelem je popsání předpokládaných spojitostí mezi typem školy (církevní x státní) a výskytem šikany. Konkrétně se jedná o zjištění toho, proč tyto rozdíly existují (**a víte určitě, že rozdíly existují? Vždyt' podle výzkumné otázky teprve hledáte odpověď na otázku, jestli vůbec budou nějaké odlišnosti v šikaně mezi círk. a st. školou, a najednou v účelu uvádíte jako cíl výzkumu odpověď na otázku PROČ EXISTUJÍ ROZDÍLY?**) a zda existují i rozdíly v přístupu pedagogů. Poznatky, získané sociologickým šetřením, pak mohou pomoci k hlubšímu pochopení jak vlivu křesťanského a sekulárního prostředí na vztahy mezi dětmi v kolektivu, tak fenoménu šikany obecně a být využity k její prevenci. Výběr tématu vychází z přesvědčení, že z tohoto úhlu pohledu ještě nebyl daný problém dostatečně prozkoumán.

Mělo by se zde vycházet z nějaké teorie, z nějakých předpokladů. Na jejich základě se pak formulují hypotézy. Ty se buď potvrdí nebo vyvrátí. Musí však být teoreticky podložené.

Výzkumná jednotka

Žáci a učitelé deseti náhodně vybraných církevních základních škol a s nimi srovnatelných státních základních škol (porovnávali bychom počet dětí, velikost obce, kde se škola nachází, zaměření školy apod.). **A jak velký tedy vzorek asi bude? Kritéria pro výběr? Věk, pohlaví respondentů?**

Výzkumná strategie

Jedná se o kvantitativní výzkum a protože jeho úkolem je zjistit stávající stav, nikoli jeho vývoj v čase, rozhodli jsme se pro přehledovou studii (survey). Ke zjištění odpovědí na dané otázky použijeme standardizovaného dotazníku. **Chybí zdůvodnění výběru uvedeného typu výzkumu, popř. výhody a nevýhody, konkrétní popis distribuce dotazníků...**

Klíčové koncepty a jejich operacionalizace, teoretická a pracovní hypotéza

Klíčové koncepty

Míra šikanování v prostředí sociální instituce – školy – sekulární versus církevní.

- fackováním
- ranami pěstí
- kopáním
- týráním

- psychická šikana: **stejná výhrada jako u fyzické šikany!**

- jak často je žák psychicky ponižován:
 - ignorováním
 - nadávkami
 - pomlouváním
 - vysmíváním se
 - vyloučením ze společných her a zábav
 - vydíráním

Nikde se neobjevuje operacionalizace počtu šikanovaných dětí, podle vaší operacionalizace chcete pouze zjistit, do jaké míry je to které dítě šikanováno. . .

- počet zapojených agresorů:

- agresori šikanují jednotlivě
- agresori šikanují ve dvojicích
- agresori šikanují ve větších skupinách

Tím, jestli agresori šikanují jednotlivě nebo ve skupinách, přece nezjistíte jejich počet!

Nechápu dost dobře vazbu mezi počtem agresorů a ukazatelem ne- /skupinovosti šikanování!

- přístup učitelů:

- žáci se svěřují učitelům
- stížnosti žáků projevy šikany jsou důsledně prošetřovány
- ti, kdo ubližují, jsou vždy potrestáni
- učitelé dobře zvládají tento problém řešit

Co to podle vás znamená „zvládají řešit“ – dost obecná fráze. Znamená to, že pachatelé jsou potrestáni fyzicky, kázeňskými tresty, vyloučením ze školy, pouze předání rodičům, aby problém vyřešili?

Teoretická hypotéza

Výskyt šikany na církevních školách je nižší než na školách státních.

Jak jste na tuto hypotézu přišli? Nikde jste teoreticky hypotézu neobhájili!!!

Pracovní hypotézy

Křesťanské prostředí na církevních školách se projevuje lepšími vztahy mezi dětmi. **Tato hypotéza nesouvisí jednoznačně s šikanou! Spíš by bylo lepší napsat „se projevuje nižší mírou šikany mezi dětmi“**

Vedení církevních škol věnují více času prevenci šikany než vedení sekulárních škol.

O času na prevenci šikany dosud nebyla řeč!!!

Pedagogové na církevních školách mají lepší předpoklady pro řešení šikany.

Předpoklady pro řešení šikany jste vůbec neměli v operacionalizaci, tak jak chcete tuto pracovní hypotézu ověřovat? Postoje učitelů k šikaně, které jste operacionalizovali, nejsou totéž co předpoklady!

→Uvedené pracovní hypotézy nejsou teoreticky podloženy. Do pracovních hypotéz by měly být zapracovány indikátory – to zde chybí. Výše uvedené indikátory přece nic nevypovídají o tom, jaká je prevence šikany v sekulárních a církevních školách.

Přehled odborné literatury

Baláková, M. 2002. *Šikana jako sociální a pedagogický problém na I. stupni základní školy*.

Brno: Bakalářská práce – Masarykova univerzita v Brně, filozofická fakulta.

Černoch, F. a kol. 1999. *Šikaně stop*. Praha: Ministerstvo obrany ČR – AVIS.

Elliott, M. 2000. *Jak ochránit své dítě*. Praha: Portál.

Erb, H. 2000. *Násilí ve škole*. Praha: Amulet.

Kolář, M. 2005. *Bolest šikanování*. Praha: Portál.

Kolář, M. 2000. *Skrytý svět šikanování na školách*. Praha: Portál.

Koukolík, F., Drtilová J. 1996. *Vzpouza deprivantů*. Praha: Makropulos.

Křištofová, D. 2004. *Užití sociometrických technik při řešení prevence šikany na základních školách vypracovala*. Brno: Bakalářská práce – Masarykova univerzita, Pedagogická fakulta.

Mareš, J. 1998. *Sociální klima školní třídy*. Praha: Institut pedagogicko-psychologického poradenství ČR.

Prokopová, L. 2003. *Šikana*. Brno: Klauzurní práce – Masarykova univerzita v Brně, fakulta sociálních studií.

Říčan, P. 1995. *Agresivita a šikana mezi dětmi: jak dát dětem ve škole pocit bezpečí*. Praha: Portál.

Webster-Doyle, T. 2002. *Proč mě pořád někdo šikamuje*. Praha: Pragma.

Babbie, E. R. 2001. *The practise of social research*. Belmont: Wadsworth.

Disman, M. 2000. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. Praha: Karolinum.

Neuman, W. L. 2003. *Social research methods: qualitative and quantitative approaches*. Boston: Allyn & Bacon.

Ragin, Ch. C. 1994. *Constructing social research: the unity and diversity of merhod*. Thousand Oaks: Pine Forge Press.

Silverman, D. 2005. *Ako robíť kvalitatívny výskum: praktická príručka*. Bratislava: Ikar.

Surynek, A., Komárková, R., Kašparová, E. 1999. *Metody sociologického a sociálně psychologického výzkumu*. Praha: Vysoká škola ekonomická.

Uvádíte zbytečně moc metodologických zdrojů, co nějaké odborné studie na toto téma, internetové zdroje????